

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง การผลิตผักปลอดภัยสู่ผู้ปลูกมูลค่าสูงจังหวัดปัตตานี	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล นายนเรศ อินทร์ทองเอียด และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรยั่งยืนบ้านอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	
วันที่บันทึกความรู้ ๒๐/ก.ค./๒๕๖๖	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อเสนอแนะ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>ความคิดริเริ่ม จังหวัดปัตตานีมีกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดภัยด้วยผักยกแคร่ที่มีศักยภาพ จำนวน ๑,๔๓๑ หน่วยผลิต ในพื้นที่ ๑๒ อำเภอ ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาคุณภาพผลผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักปลอดภัย จึงต้องพัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรสามารถลดการสูญเสียในกระบวนการผลิตและเพิ่มปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพในมาตรฐานเดียวกันทุกพื้นที่โดยการถอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ</p> <p>ขั้นตอนการปลูกและการดูแลผักปลอดภัย</p> <p>๑. การเตรียมเมล็ดพันธุ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เลือกซื้อเมล็ดที่ตรงความต้องการจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ มีการระบุอัตราการงอก วันหมดอายุ อย่างชัดเจน - แช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น นาน ๒๐-๒๕ นาที ก่อนนำไปเพาะในทิชชูเปียก (ทิ้งไว้ประมาณ ๓ วัน เมล็ดจะเริ่มงอก) <p>๒. การย้ายกล้าผัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - วันที่ ๔ ย้ายต้นอ่อนลงในถาดเพาะที่มีวัสดุเพาะ ได้แก่ ขุยมะพร้าว ร่อนละเอียด: มูลไก่ ร่อนละเอียด : มูลไส้เดือน ร่อนละเอียด : มูลวัว ร่อนละเอียด : แกลบเผา (อัตราส่วน ๑:๑) คลุกเคล้าให้ผสมกัน สำหรับเป็นวัสดุเพาะ 	<p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแช่เมล็ดผักในน้ำอุ่น ประมาณ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๒๐-๒๕ นาที เป็นการช่วยฆ่าเชื้อโรคที่อาจติดมากับเมล็ดพันธุ์ เช่น เชื้อที่ก่อให้เกิดโรใบจุดตากบในผักสลัด <div style="text-align: center;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> - ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในถาดเพาะดูแลโดยการให้น้ำ หรือน้ำผสมจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงวันละ ๑ ครั้ง (ช่วงเช้า) ด้วยบัวรดน้ำที่มีรูของฝักบัวขนาดเล็ก เพื่อไม่ให้ต้นกล้าบอบช้ำจากแรงกระแทกของน้ำ <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div>

- วันที่ ๑๔ ย้ายกล้าผักลงในแปลงปลูกที่มีวัสดุปลูก
ดังนี้ หน้าที่ดิน : เปลือกมะพร้าวสับเต่า : ขุยมะพร้าว
: มูลวัว : มูลไก่แกลบ (อัตราส่วน ๑:๑) และผสมไตรโค
เดอร์มาในดิน (ป้องกันเชื้อรา) อัตรา ๔ ถุง/๑ แคร่
คลุกเคล้าส่วนผสมทุกอย่างให้เข้ากันและทำการย้ายกล้า

- วันที่ ๑๗ ถึง วันที่ ๔๐ ฉีดพ่นไตรโคเดอร์มา หรือ
พ่นเชื้อบาซิลลัส ซับทีลิส (BS) ทุก ๗ วัน/ครั้ง เพื่อ
ป้องกัน (เชื้อรา+แบคทีเรีย)

- ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ถึงวันที่ ๔๐ รดด้วยน้ำหมักวันเว้นวัน
(อัตราส่วน น้ำหมัก ๑๐ cc. : น้ำ ๑๐ ลิตร)

- วันที่ ๔๕ ถึง ๕๐ เก็บผลผลิตตามความสมบูรณ์
ของต้นผัก

๓. การเตรียมปลูกครั้งต่อไป

- พลิกดินในแปลงปลูกหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต
- ตากดินทิ้งไว้อย่างน้อย ๑ สัปดาห์
- โรยปูนขาว (๑แคร่/๑กำมือ) เพื่อฆ่าเชื้อโรคในดิน
- เตรียมมูลไก่แกลบ ๑ กระสอบ : มูลวัว ๑
กระสอบ+ ไตรโคเดอร์มา คลุกเคล้าให้เข้ากัน
- ตักดินในแคร่ปลูกเดิมออก ๑/๒ ส่วน ในแนว
ตัดขวาง และนำวัสดุที่ผสมไว้ผสมลงในแคร่ปลูกและ
คลุกเคล้าให้เข้ากันเพื่อเตรียมปลูกในรอบการผลิต
ถัดไป

- ส่วนผสมทุกอย่างต้องเป็นวัสดุเก่าที่ผ่านการหมัก
ทิ้งไว้อย่างน้อย ๑ เดือน เพื่อให้คลายความร้อน
และเกิดการสลายสารแทนนินออกจากเปลือก
มะพร้าว

- รดน้ำเช้า-เย็น

- การพรางแสงด้วยตาข่ายพรางแสง (Shading
Net) ๒๕-๕๐% ขึ้นอยู่กับความจ้าของแสงแดด

- รดน้ำหรือน้ำผสมด้วยจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง วัน
ละ ๒ ครั้ง (เช้า/เย็น)

- รดน้ำหรือน้ำผสมด้วยจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง วัน
ละ ๒ ครั้ง (เช้า/เย็น)

- ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วง
๖.๐๐ - ๗.๐๐ น. ตัดผักโดยเว้นระยะจากใบล่างสุด
ลงมาประมาณ ๑ นิ้ว

ผู้บันทึกองค์ความรู้ ชื่อ นางสาวหทัยชนก สกุนี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

หน่วยงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี โทรศัพท์ ๐๗๓ - ๓๔๙๓๑๕